

Notitie / Memo

HaskoningDHV Nederland B.V.
Water & Maritime

Aan: Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
Van: Emmy Post
Datum: 29 januari 2024
Kopie: [Click to enter "CopyTo"](#)
Ons kenmerk: BI1935-RHD-XX-XX-ME-EO-0001
Classificatie: Projectgerelateerd
Gecontroleerd door: Arend de Wilde

Onderwerp: Ecologische begeleiding januari 2024 Waterharmonica te Vlaardingen

1 Inleiding

Het Hoogheemraadschap van Delfland is voornemens een watersysteem te realiseren nabij Afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI) De Grootte Lucht in Vlaardingen, met de naam Waterharmonica. Het project heeft als doel het nabijgelegen zwemwater te vitaliseren en blauwalg te voorkomen. Om dit te kunnen realiseren wordt in augustus 2024 een bosperceel gekapt dat op een perceel staat wat nodig is voor het aanleggen van het watersysteem (Figuur 1-1). Het kappen van het bos is het voornemen.

Aangezien het voornemen kan leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten en daarmee overtreding van verbodsbepalingen van destijds de Wet natuurbescherming¹ (hierna: Wnb) is in 2019 een natuurtoets uitgevoerd². Hieruit bleek dat het voorkomen van bepaalde soorten en daarmee overtreding van de Wnb niet uitgesloten kon worden. Om deze reden is in 2019 nader onderzoek uitgevoerd³. Uit dit onderzoek bleek dat het voornemen leidt tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb en dat om deze reden een ontheffing aangevraagd moest worden. Om deze reden is een activiteitenplan⁴ opgesteld en aanvullende informatie⁵ gedeeld met bevoegd gezag. Op basis hiervan is een ontheffing aangevraagd (zaaknummer: 00577541). Deze ontheffing is in 2021 middels een activiteitenplan⁶ voor de boomarter uitgebreid (zaaknummer: 01022113).

Resultaten onderzoeken

Uit het nader onderzoek is het voorkomen van twee paarterritoria van gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) vastgesteld en geconcludeerd dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het foerageer- en leefgebied van een boomarter (*Martes martes*). Tijdens het ongeschikt maken van boomholtes in het plangebied in 2020 werden ook twee verblijfplaatsen en twee potentiële verblijfplaatsen van boomarter vastgesteld. Voor beide soorten is een ontheffing aangevraagd en verleend (Tabel 1-1).

¹ Sinds 1 januari 2024 is de Omgevingswet van kracht. Echter zijn de eerder uitgevoerde onderzoeken, opgestelde rapportages en verleende ontheffing op basis van de Wet natuurbescherming. Om deze reden wordt in deze notitie gesproken over de Wet natuurbescherming in plaats van de Omgevingswet.

² Royal HaskoningDHV (2018). Natuurtoets Waterharmonica De Rietputten. Toets aan de Wet natuurbescherming. Kenmerk: T&PBF9628R001.F10, Rotterdam.

³ Royal HaskoningDHV (2019). Nader onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (soorten) ten behoeve van de realisatie van zuiveringssysteem Waterharmonica te Vlaardingen. Kenmerk: Royal HaskoningDHV, Amersfoort.

⁴ Royal HaskoningDHV (2019). Activiteitenplan Waterharmonica, Vlaardingen. Kenmerk: BF9628WATRP2002251626, Amersfoort.

⁵ Royal HaskoningDHV (2020). Aanvullende informatie ontheffingsaanvraag Wnb soorten voor project Waterharmonica. Kenmerk: BF9628WATNT2011271229, Amersfoort.

⁶ Royal HaskoningDHV (2021). Activiteitenplan Waterharmonica, Vlaardingen ten behoeve van de ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming (soorten) Boomarter. Kenmerk: BF9628-WM-RP-211213-1635, Eindhoven.

Figuur 1-1. De verschillende deelgebieden van de Populierenweide die gekapt worden voor het voornemen, met aanduiding van de oppervlakte en de dominante boomsoort.

Tabel 1-1. De soorten in het plangebied waarvoor een ontheffing is aangevraagd, de functie van het plangebied voor die soorten, het zaaknummer van de ontheffing en de manier van vaststellen voorkomen.

Soort	Functie plangebied	Zaaknummer ontheffing	Vaststellen voorkomen soort
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Twee paarterritoria	00577541	Voorkomen van soort en leefgebied vastgesteld door middel van soortgericht onderzoek.
Boommarter (<i>Martes martes</i>)	Foerageer- en leefgebied, twee verblijfplaatsen en twee potentiële verblijfplaatsen	01022113	Voorkomen van foerageer- en leefgebied vastgesteld door middel van soortgericht onderzoek in 2019 maar verblijfplaatsen niet aangetroffen. In 2020 tijdens ongeschikt maken van boomholtes (potentiële) verblijfplaatsen vastgesteld.

Doel notitie

Vanwege de uitvoering van de werkzaamheden en de kwetsbare periodes van de gewone dwergvleermuis en boommarter worden de te kappen bomen voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt voor beide soorten. De uitvoering van deze werkzaamheden en eventuele bijzonderheden worden beschreven in voorliggende notitie. Verder wordt ingegaan op de te nemen vervolgstappen.

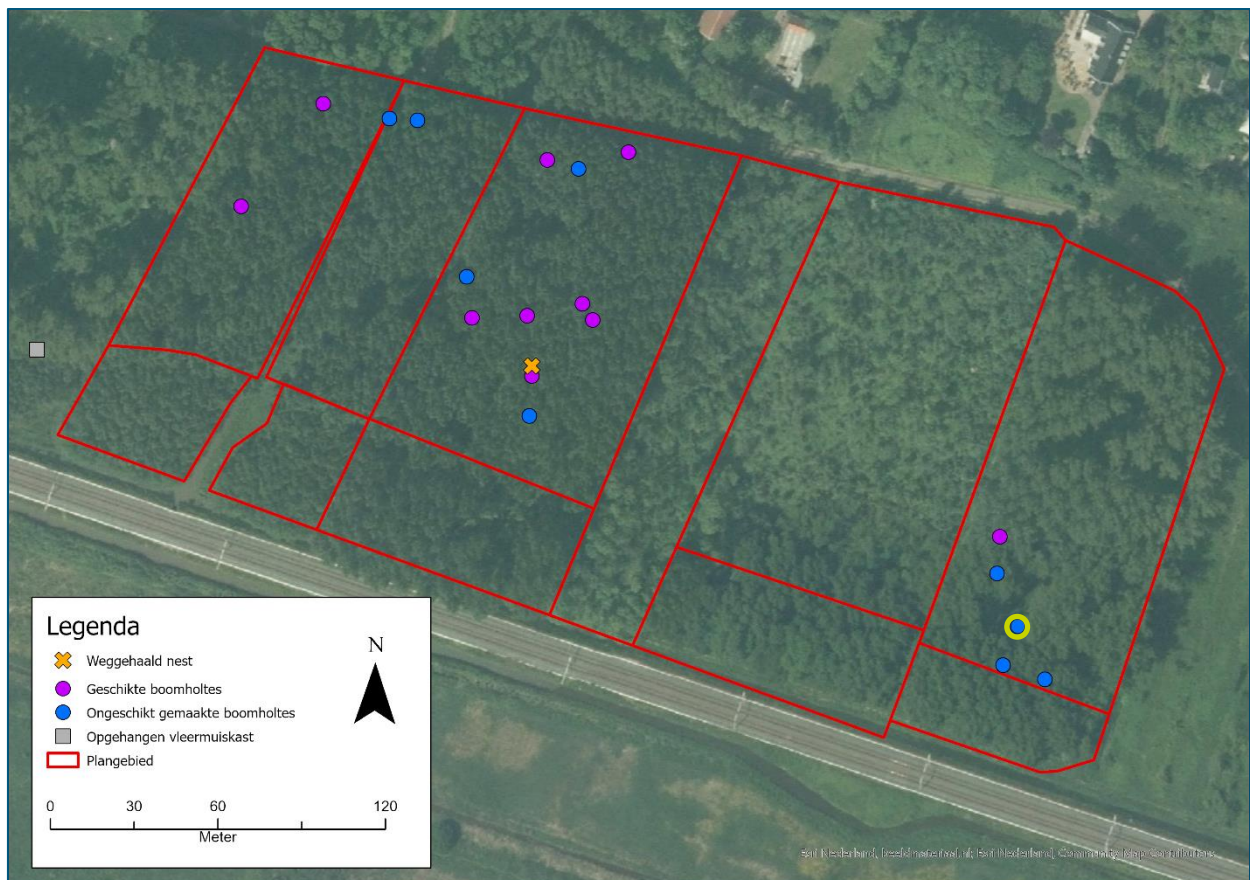
2 Huidige stand van zaken

Verlenging ontheffing

De aangevraagde ontheffing voor het ongeschikt maken van de boomholtes was geldig tot 31 december 2023. Na toelichting van ecologen van Royal HaskoningDHV (hierna: RHDHV) heeft Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid verlenging gegeven van de ontheffing tot 31 december 2024 (persoonlijke communicatie, 24 januari 2024). Daarna zijn op 25 en 26 januari 2024 meerdere boomholtes geïnspecteerd en ongeschikt gemaakt.

Ongeschikt maken boomholtes

Op donderdag 25 januari en vrijdag 26 januari 2024 zijn verschillende boomholtes in het plangebied ongeschikt gemaakt voor vleermuizen en boommarter. Dit is gedaan door twee boomklimmers van Rope Control. Tijdens het ongeschikt maken van de holtes was altijd een deskundig ecooloog van RHDHV aanwezig voor ecologische begeleiding. Voorafgaand aan het ongeschikt maken van de holtes werden deze uitgebreid geïnspecteerd met behulp van een endoscoop. Bij twijfel over de aanwezigheid van een dier in de desbetreffende holte werd de begeleidende ecooloog geraadpleegd. In totaal zijn 9 bomen met holtes ongeschikt gemaakt (Figuur 2-1). Dit werd gedaan door middel van het plaatsen van rubber over de holte (Figuur 2-2) of door de tak met de holte af te zagen. Er zijn geen vleermuizen of boommarters aangetroffen in de geïnspecteerde holtes. In één holte is wel een dode bosmuis (*Apodemus sylvaticus*) aangetroffen. Dit wijst er mogelijk op dat de boomholte door de boommarter gebruikt is als verblijfplaats.

Figuur 2-1. De boomholtes die ongeschikt zijn gemaakt, de boomholtes die nog geschikt zijn, het nest dat is weggehaald en de vleermuiskast die is opgehangen. De boomholte met de dode bosmuis is groen omcirkeld.

Figuur 2-2. Twee bomen waarvan de holte is afgeschermd door middel van rubber aan de buitenkant. Bron: RHDHV, 2024.

Verwijderen nest

Gedurende een van de veldbezoeken in de zomer van 2023 is in het plangebied een nest waargenomen (Figuur 2-1). Dit nest was ten tijde van het veldbezoek niet bezet door een broedvogel met een jaarrond beschermd nest en was hier ook te klein voor. Daarnaast zijn er ook geen aanwijzingen gevonden dat het nest gebruikt werd door een broedvogel met een jaarrond beschermd nest. Daarentegen kan het nest aankomend broedseizoen wel uitgebouwd worden door een broedvogel met een jaarrond beschermd nest zoals buizerd. Om te voorkomen dat het nest een jaarrond beschermde broedlocatie wordt en het project hiermee vertraging oploopt is dit nest op 26 januari 2024 door de boomklimmers verwijderd.

Ophangen vleermuiskast

Eerder was geconstateerd dat een vleermuiskast die was opgehangen ter compensatie uit de boom was gevallen. Gedurende het ongeschikt maken van de boomholtes op 25 januari 2024 is op dezelfde locatie als de oude kast een nieuwe voor gewone dwergvleermuis geschikte vleermuiskast opgehangen. Deze hangt aan een boom die uiteraard niet gekapt zal worden.

Overige boomholtes

Voorafgaand aan het ongeschikt maken heeft op 19 januari 2024 een veldbezoek plaatsgevonden om alle boomholtes in kaart te brengen. Gedurende dit veldbezoek en het ongeschikt maken van de boomholtes zijn meerdere nieuwe boomholtes aangetroffen in het plangebied. Het is nog onbekend of deze geschikt zijn voor vleermuizen en de boommarter. De aangetroffen boomholtes zijn weergegeven in Figuur 2-1.

3 Vervolgstappen

Gedurende de 2 dagen was het niet mogelijk om alle in het plangebied aanwezige boomholtes ongeschikt te maken. Er zijn nog 10 bekende boomholtes in het plangebied die ongeschikt gemaakt moeten worden. De verwachting is dat dit aantal verder oploopt vanwege het naderende broedseizoen. De bomen in het plangebied bestaan namelijk voor het merendeel uit populieren. Het hout van deze boomsoort is relatief zacht waardoor spechten makkelijk holen maken in de bomen. Deze boomholtes dienen voorafgaand aan de kap van de bomen en buiten de kwetsbare periode van vleermuizen en boommarter ongeschikt gemaakt te worden. Mogelijk lukt het niet om alle holtes voorafgaand aan het aankomende broedseizoen ongeschikt te maken. De boomholtes waarbij dit niet lukt worden nu vlak voor de kap van de bomen in augustus geïnspecteerd op aanwezigheid van dieren. Indien deze niet aanwezig zijn wordt de boom direct gekapt. Mocht er wel een dier aangetroffen worden dan wordt de boom met de desbetreffende boomholte ongemoeid gelaten totdat het dier de holte zelfstandig heeft verlaten.